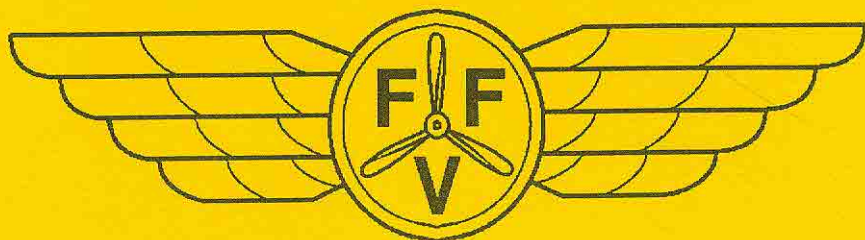

PROPELLERBLADET

Organ för FFFVs kamratförening

Nr 62 Årgång 51

Kungliga Flygförvaltningens Verkstadsskola startade här i en närbelägen sjöhangar sin verksamhet 1942. Efter en häftig brand i januari 1949 totalförstördes hangaren och skolan flyttade till en beredskapshangar på Johannisberg där utbildningen bedrevs fram till att den upphörde 1968. Totalt utexaminerades 807 elever.

Detta förslag på minnesmärke i brons har lämnats till Västerås kommun för en kommande utplacering på det sjötorg som är planerat på Viksängsområdet vid gamla CVV.

2000

PROPELLERBLADET

Organ för FFV Kamratförening

Redaktör och ansvarig utgivare:
I redaktionen ingår:

Leif T Larsson
Styrelsen

Föreningens styrelse:

- * Ordförande: 6336
Leif T Larsson, Bergsunds Strand 23, 117 38 Stockholm 08 - 84 99 34
- * V ordförande: 6060
Bengt Svensson, Skogslundsvägen 4, 732 48 Arboga 0589 - 132 14
- * Kassör: 5746
Rolf Olsson, Turedalsgatan 42, 732 31 Arboga 0589 - 135 48
- * Sekreterare: 5858
Åke Tedesjö, Mastvägen 30, 723 48 Västerås 021 - 80 40 88
- * Ledamot: 4929
Karl Gardh, Anders Johanssonsg 22K, 732 47 Arboga 0589 - 139 14
- * KFUK-KFUMs representant:
Larsowe Roman, Råbykorset 38, 724 69 Västerås 021 - 35 86 91
- * Suppleant: 5325
Jan Welin, Vretvägen 35, 732 32 Arboga 0589 - 136 49
- * Suppleant: 5716
Per Åke Angelöv, Grindgatan 50, 589 23 Linköping 013 - 15 12 02

Medlemsavgiften för år 2001 är 100:- (Ettundra kronor)

Postgiro 34 02 04 - 7

Hemsida: <http://home.bip.net/ake.tedesjo/>

Flygförvaltningens Verkstadsskolas Kamratförening

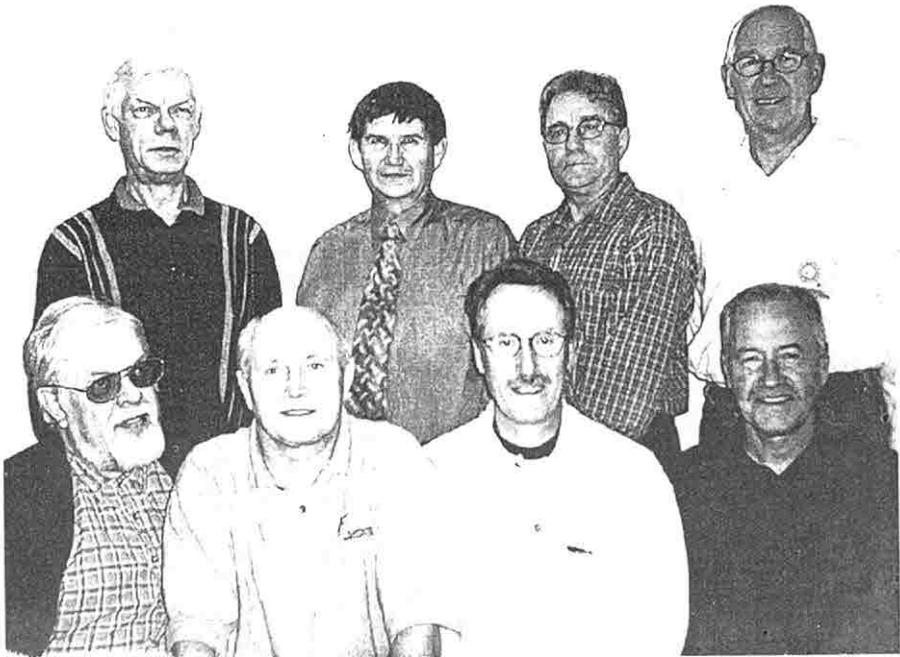
GOD JUL KAMRATER!

Årets kamratträff avlöpte som planerat med drygt 60 deltagare. Vi uppskattade er som kom men saknade också er som inte kunde komma. Programmet med flera aktiviteter på Hässlö blev uppskattat. Men med tanke på alla kunniga, vetgiriga och pratsamma var tiden tilltagen i underkant så alla han tyvärr inte runt på allt.

Vi har även i år fått ihop ett fullmatat Pb. Låt er inspireras och aktiveras till att påbörja bidrag till nästa Pb redan nu, när minnesportarna öppnas. Tack till alla er som medverkat!

Med önskan om nöjsam läsning och en Fridefull Jul!

Styrelsen

Sveriges första kull av flygets lärlingar trivs på Johannisberg

Följande artikel är från Vestmanlands Läns Tidning (VLT) torsdagen den 12 mars 1942.

Elever från Pajala och Malmö bland de 20 som utvaldes bland 800 sökande. KFUM-regim på elevhemmet.

Det är åter liv och rörelse på Johannisbergs herrgård, livligare kanske än det någonsin varit sedan gården kom till på 1600-talet.

Sedan ett par veckor tillbaka bor där 19 unga pojkar. De har kommit från Pajala i norr och Malmö i söder, utvalda bland 800 sökande till Sveriges första lärlingsskola i Flygets regi.

Flyget behöver kvalificerade arbetare för sina verkstäder, och skolan i Västerås är ett friskt initiativ för detta ändamål.

Kungliga Flygförvaltningen och KFUM har i samarbete skaffat pojkarna ett hem på Johannisberg, som man fått hyra av staden.

Det är bara ett fel på Johannisberg som skolhem. Herrgården ligger på fel sida om staden. Regelbunden busstrafik får avhjälpa den olägenheten. Halv åtta varje vardagsmorgon kommer det en buss och hämtar pojkarna och halv sex på eftermiddagen störtar en hungrig pojkhop ur samma buss uppför herrgårdstrappan. Nå, man har fått ett mål under dagen på mässen vid CVV.

Skolan och skolhemmet har som nämnts rekryterats från hela Sverige. Den yngste i klassen är den 14-åriga Henning Vaara. Han är från Kardis i Pajala, och från Jarhois i samma norr-norrländska socken kommer också Folke Svarvare. De båda har finska som modersmål, men de förstår utan svårigheter även den sydligaste kamraten Holger Åkesson från Skåne och Malmö.

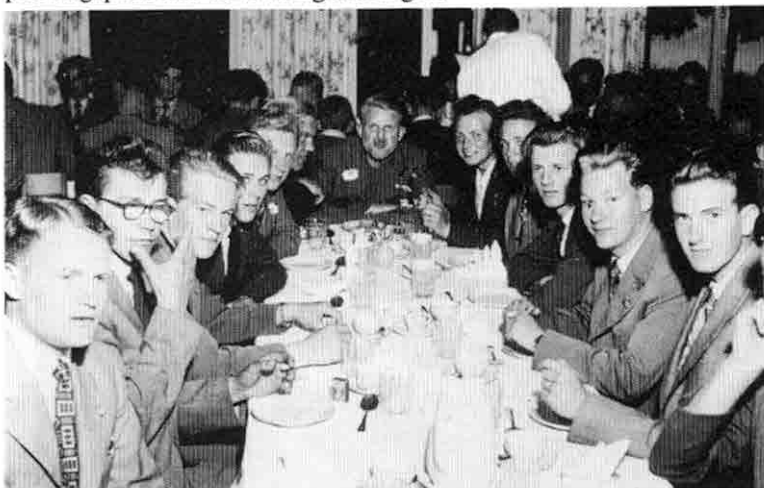
Västerås har ännu ingen representant i klassen men det är möjligt att en

västeråsgrabb får chansen till den 20:de platsen, som blev ledig genom ett återbud.

20 av 800 sökande det säger något om standarden hos de 20, -det måste vara ganska roligt att vara lärare i det plugget.

Föreståndaren för Johannisbergshemmet, KFUM-sekreteraren Aron Hallman kan också gratuleras till sin post. Med hjälp av sin fru som husmor och en kokerska sköter han hela ruljansen. Två "jourhavande" pojkar hjälper till med middagsdisken.

Det behövs matlicenser i överkant, säger föreståndaren, och det kan man ju förstå, när man sett klassen bänkad kring långbordets puddingsportioner vid onsdagsmiddagen.

KFUM har velat göra Johannisberg till en god ersättning för pojkarnas egna hem, och vad ett reporterbesök ger av intryck och uppfattning talar för att man har lyckats mycket väl i det syftet. Det är bara över- och undersängarna som skulle kunna lukta kasern.

Hur har man ordnat fritidsproblemen? Det finns ping-pongbord i stora salen på övre botten, schack, couronne, radio, tidningar och tidskrifter ("Flygning" och "Teknik för alla") i dagrummet, en kväll i veckan är det samkväm med filmförevisning, en annan kväll har man handboll

och gymnastik i Idrottshallen, i söndags tävlade man på skidor mot KFUM-hemmet inne i staden och till sommaren, ja, man har 400 meter till Lövudden.

Vad står det på skolschemat? Jag lär mej fila, säger Lennart Wedin på trygg Dala-Järnadialekt, och någon närmare examination blir det inte. En plan som skolchefen ingenjör Sven Nylinder har att låta klassen bygga ett gengasaggregat till en eventuell skolbåt, som i sommar skulle ersätta bussarna, kan vi emellertid inte förtiga. Den ger ju också ett litet begrepp om vad lärlingsskolan syftar till. Den som kan tillverka ett gengasaggregat, har stora förutsättningar att förstå sig på en flygmotor.

För pojkarnas helinackordering svarar Flygförvaltningen. Som teoretisk underbyggnad har de alla folkskolans kunskaper, några av dem har också hunnit med en smula verkstadspraktik.

I Västerås räknar de med att få stanna ett par år, och efter ytterligare ett par år går flygets första lärlingskurs ur skolan.

Det skulle vara bra trasigt det flygplan, som Henning Vaara och Folke Svarvare då inte kan plocka ihop.

Visst var vi duktiga

och visst var vi en begåvningsreserv (som vi själva ansåg när vi skrev boken "En skola för livet".)

På utställningen på Johannesberg i våras så fick jag se Jan Wendels (4320) arbetspärm från hans tid på skolan och vidare praktiska alster som Åke Andersson (4601) hade tillverkat under sin utbildning. Jag blev mycket imponerad.

Hade jag själv åstadkommit något liknade? Jag grävde i mina papper hemma och hittade några provskrivningar men inte hade jag sparat några praktiska alster som jag tillverkat. Det enda jag kom ihåg var att vi fick börja med att hugga några spår i en järnbit. Som blivande radarmonter hade jag inte räknat med att få göra något dylikt!

Med tanke på vad vi lärde oss på kort tid med enbart 7-årig folkskola som grund så är jag så här i efterhand imponerad.

Jag är intresserad av att göra en dokumentation över provskrivningar i olika ämnen och olika yrkeskategorier för några årgångar på 40-talet, 50-talet och 60-talet för att på så sätt visa nivån och kvaliteten på vår skola. Kanske 50 fullständiga provskrivningar.

I denna dokumentation skulle jag också vilja sammanställa bilder/foton på de alster som vi tillverkade och de instrument och maskiner som vi använde. Även här kan det bli 50 - 75 bilder.

Exempel:

Provräkning för klass 1 den 3/12 —43. 43-20 Jan Wendel. (Under den första terminen)

Ex 1) I ett 3-siffrigt tal är 10-talssiffran dubbelt så stor som 100-talssiffran och entalssiffran 2 enheter större än 100-talssiffran.

Summan av talet självt och det tal, som bildas, när siffrorna skrivs i motsatt ordning, är 928. Vilket är talet?

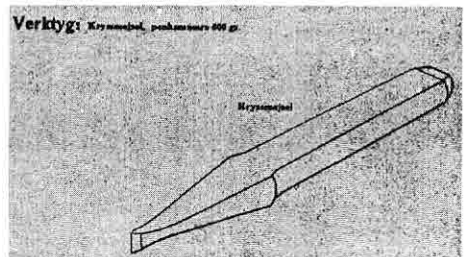
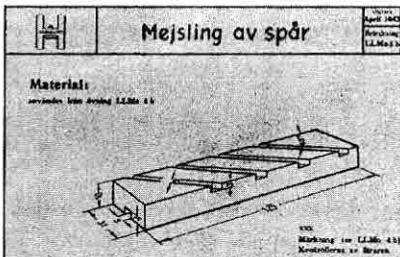
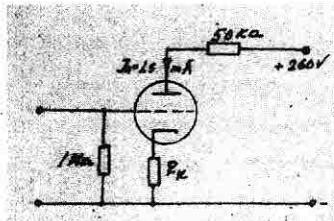

Ex 2) Ett kugghjul skall ha 38 kuggar. Bestäm hur många varv veven på delningsapparaten skall vridas, om följande hålsierier finns på hålskivan: 30, 41, 43, 48, 51, 57, 69, 81, 91. (utväxling mellan vev och spindel är 1:40.

Skrivning i radioteknik för Radarmontörer 19/9 -49. 48-25 Åke Johansson. (Efter en termin)

Ex 1. I en växelströmskrets äro ett ohmskt motstånd på 11 ohm, en kondensator med kapaciteten $2 \mu\text{F}$ och en drossel med induktansen 51,3 H seriekopplade. Hur stor blir strömmen genom kretsen om spänningen över den samma är 220V och frekvensen är 50 p/s?

Ex 2. En triod är kopplad som motståndskopplad förstärkare enligt figur. Beräkna katodmotståndets storlek, om röret skall arbeta med en negativ gallerförspänning av -5v . Hur stor blir anodens spänning i förhållande till katoden?

Påminner mig om en blodig ömmande tumme!

Tillverkat av 4601 Åke Andersson

Vem är intresserad av en sådan här dokumentation? I första hand vi själva, att visa för våra barn och barnbarn. Men också eventuellt ett dokument i skoldebatten och i skolans framtida historiebrevning.

Har ni synpunkter på detta och även hur en eventuell dokumentation skall utformas så är jag tacksam om ni hör av er.

Hälsningar
4825 Åke Rinneby

